

Sjuksköterskestyrd sedering vid endoskopier

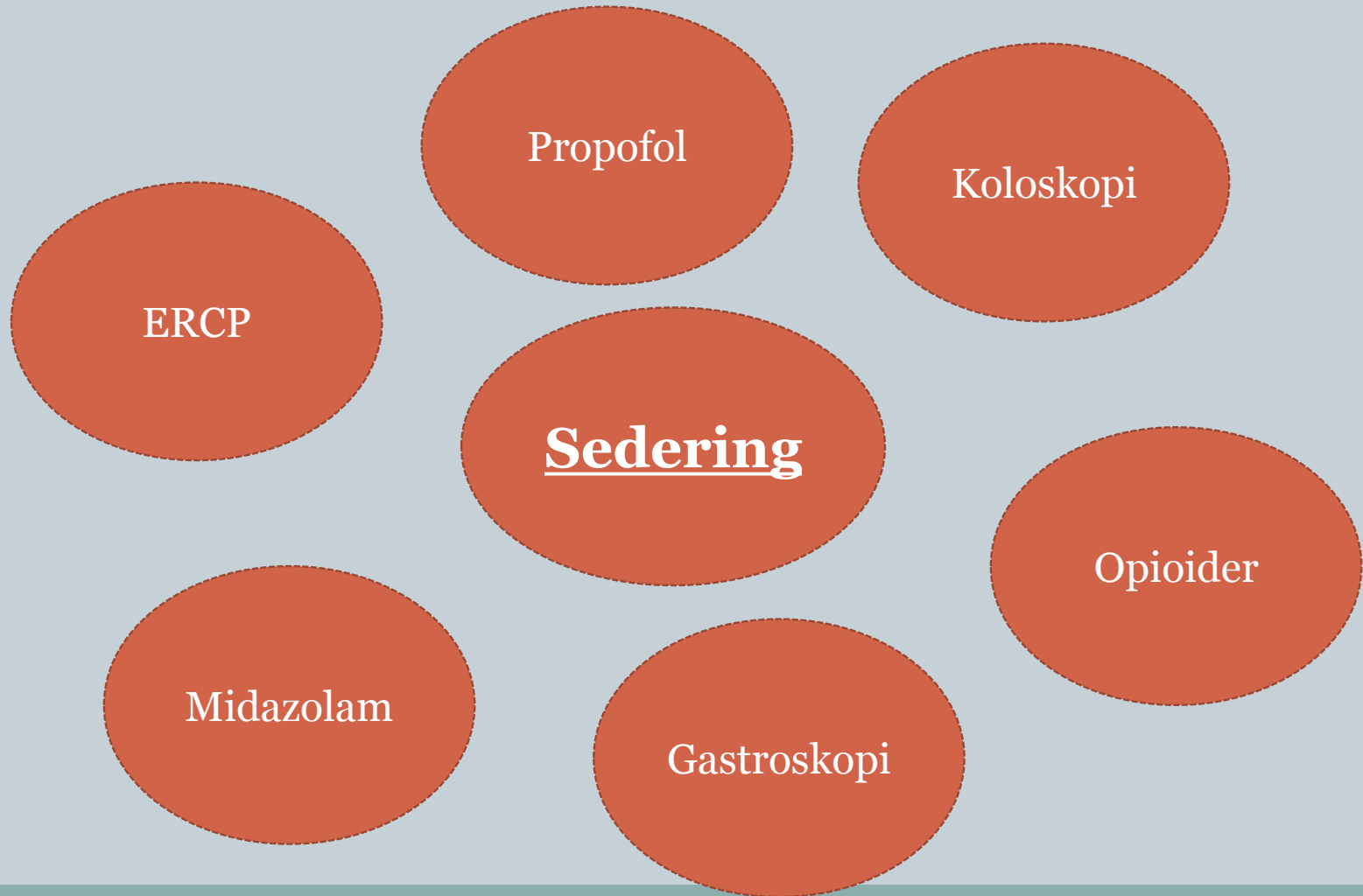

Andreas Nilsson

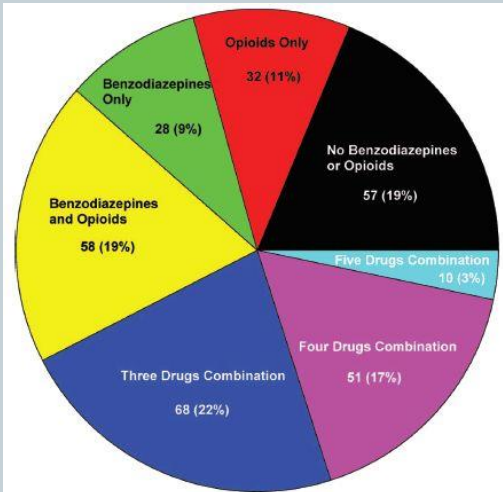
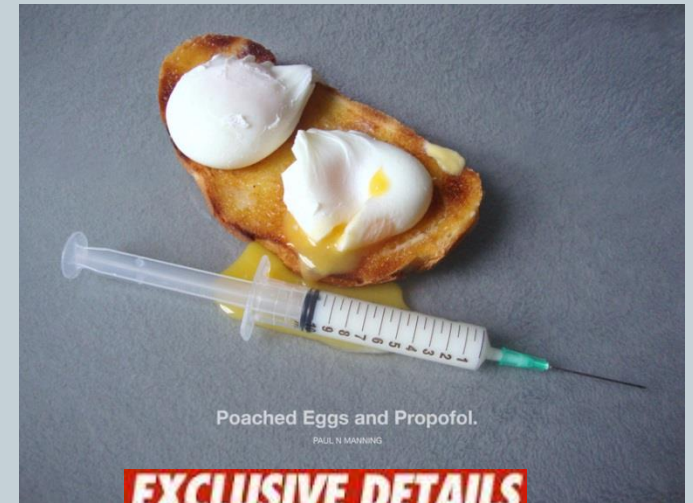
Narkosköterska, Doktorand

Universitetssjukhuset, Linköping

Institutionen för Medicin och Hälsa, Linköpings Universitet

Propofol + sedation

Medscape Source: Crit Care Med © 2009 Lippincott Williams & Wilkins

Getty

Sedering

= avslappning, medgörlighet, obehag accepteras eller bortses från

Minimal – minskad oro, pratbar, andn/cirk ok

Moderate – trötthet, svarar, ev viss taktil stimuli, oftast andn/cirk ok

Deep – sover, kraftigare stimuli, påverkad andn/cirk, ev behov av intervention

General anaesthesia – narkos, med allt vad det innebär

Vid all sedering ska man vara kompetent att hantera även nästkommande nivå!

Önskemål

Säkerhet

Effektivitet

Resursutnyttjande

Patientkomfort

Krav på återhämtning – hem så fort som möjligt

Bästa förutsättningar för en bra undersökning/behandling!

Begränsningar

Kompetens

Tillgång på personal

Dynamik i organisationen

Läkemedel – de bästa förenade med risker (!?)

Minskade anestesiresurser

Lokaliteter

Vad finns rapporterat?

Pubmed!

Sedering – Sedation

Träffar

29,297

Conscious sedation - moderate sedation

7,862 - 8,874

+ Endoscopy

1,565

+ Propofol

385

+ Nurse

69

Istället + Midazolam

398

Propofol

Sjuksköterske-/teamstyrd

Oftast enbart propofol

Kurs/certifiering

Patientkontrollerad

PCS

Propofol ev + opiat

Anestesörer

Sedering

Narkos

Midazolam (ev annan benzo)

Teamstyrt

Behandlande läk ansvarig

Ev med opiat

Finns kvar i många
sammanhang

Anses säkert

...men vi börjar med några av svaren:

Enligt
Cochrane*

ERCP:

avseende säkerhet är propofol = midazolam/opioid
bättre återhämtningsprofil (propofol givet av icke-narkos-personal)
lika patienttillfredsställelse

Koloskopi:

snabbare återhämtning och hemgång
jämförbar säkerhet (midazolam/opioid)
propofol = ökad tolerans hos patienterna
ingen skillnad mellan narkos och icke-narkos

*tex Singh et al: Propofol for sedation during colonoscopy och Garewal: What is the best sedative technique for patients undergoing endoscopic cholangiopancreatography (ERCP)?

I Sverige

Kalmar

Jönköping

Gbg
Öst/Cap

Några
till...

Nkpg

Eksjö

Lkpg

Sundsvall/
Härnösand

Rundringning/kartläggning visar på väldigt olika handläggning.

Gastroskopier

Exempel 1

- Mindre doser midazolam vanligen 2-3 mg, upp till 5 mg iv
Ganska nöjda, fungerade bra för drygt 70 %, enstaka sederingsfall (prop av nsk)

Exempel 2

- Propofol av sjuksköterska titrering, 10-20-30 mg, upprepning
Fungerar bra, checklista, motsvarande ASA I och II, enstaka fall i djupare sed.

Koloskopier

Exempel 3

- Midazolam upp till 5 mg iv
Inte tillfredsställande, ibland opiat (petidin?), frekventa nsk-sederingar

Exempel 4

- Patientstyrd propofolsedering 10 mg/tryck och 4 tryck/min
Mycket bättre än midazolam, mindre oro och bättre us, + Rapifen 0,25 mg, vanligen ca 100 mg. Ane-läk som back-up via telefon (golv-tak).

ERCp

Exempel 5

- Midazolam 2-3 mg start, upp till 7 (8) mg iv
Otillfredsställande! Stökigt och mkt oro. Ändå inte så stor andel narkoser. Olika mellan olika endoskopier.

Exempel 6

- Propofol av narkospersonal Narkos, intubation.
Nsk + nläk. Viss uppluckring av omhändertagande. Alla nöjda.

Linköpingsmodellen!

Patientkontrollerad sedering vid:

Gastroskopi – enstaka

Kolonoskopi – några fler

ERCP – nästan alltid

Brännskadevård – ökande

Njurstensbehandling i Norrköping – lång erfarenhet